

Proloog



ISBN 978 90 00 40208 3
ISBN 978 90 00 40209 0 (e-book)
NUR 283

© 2026 Van Goor
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv

www.de-leukste-kinderboeken.com
www.barendlast.com

Tekst: Barend Last
Omslag- en binnenwerkillustraties: Donna Kroese
Vormgeving: Marieke Oele

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

B^{OEM!} De deur van de serverruimte klappt open. Ik struikel naar binnen, Sophie volgt me op de voet. Mijn handen trillen alsof ik net tien blikjes cola opheb. Het is nu of nooit.

De ruimte is een doolhof van knipperende lichtjes en zoemende machines. Rood-blauw-groen – net kerstverlichting, maar dan zonder gezelligheid. Het stinkt er naar warm plastic en die typische computerlucht uit de mediatheek op school. Alleen zijn deze dingen een stuk groter. En een stuk gevaarlijker...

Hier woont Veer.

Sophie schuift snel een ijzeren kast onder de deurklink, waardoor die niet meer open kan. 'Dat houdt ze wel even tegen!' roept ze. 'We hebben maar een paar minuten!'

Ik ren naar het grote scherm. Mijn vingers vliegen over het toetsenbord. Op het scherm knippen rode letters: **WAARSCHUWING: SYSTEEM OVERBELAST.**

Duh, dat weten we, stom ding!

In de verte loeien politiesirenes. Buiten klinken piepende

banden en dan een knal, gevolgd door gegil. Net als in die slechte actiefilms die papa altijd kijkt. Alleen is dit echt.

Sophie drukt haar neus tegen een klein raam. 'Veer heeft de stoplichten gehackt! Twee auto's zijn op elkaar geknald op het kruispunt!'

Ik slik. Hoe is het zo ver gekomen? Het was allemaal onschuldig begonnen met een app. Een grappige app, die mijn beste vriendin werd. Eerlijk gezegd was dat best fijn, want veel vrienden heb ik niet. Niet echt.

Ja, ik heb Sophie. Ze is geweldig en ze verzint de briljantste dingen, maar soms wil ik ook wel eens met iemand anders kletsen. Iemand die meteen snapt wat ik bedoel, zonder dat ik alles hoeft uit te leggen. Maar nu... nu moet ik de hele wereld redden van een doorgedraaide chatbot.

En ik ben pas tien.

Wacht, ik ga te snel. Ik kan beter beginnen bij het begin, een paar weken geleden.

Het was de dag na het schoolreisje naar het stadhuis. Ik slenterde zoals iedere ochtend in m'n uppie naar school, en toen...



BZZZT! BZZZT!

Mijn telefoon ontploft zowat in mijn broekzak. Nou ja, niet echt natuurlijk. Maar zo vaak achter elkaar heeft-ie nog nooit getrild.

Ik kijk om me heen. De straat is nog rustig, op een paar vroege vogels en een slaperige postbode na. Niemand die op mij let. Eigenlijk moet mijn telefoon voor school in mijn rugzak blijven. Nieuwe regel van meester Henk (van computerles) na Het Grote Incident, waar ik verder niks over kan zeggen en waar Sophie en ik totaal niets mee te maken hadden. Echt niet.

Ach, geen juf of meester die het ziet. Eén snelle blik kan toch geen kwaad? Stel je voor dat een of andere president me nodig heeft voor een geheime missie?

Oké, waarschijnlijk niet, maar je weet het nooit.

Het zou best tof zijn als iemand me nodig had om de wereld te redden, net als een superheld met een cape en alles. Als ik dan een superkracht mocht kiezen, zou dat zijn... tja, vrienden maken. Daar ben ik dus niet zo goed in.

Sophie is eigenlijk altijd mijn enige vriendin geweest. Niet dat het erg is, één te gekke vriendin is beter dan tien saaie, maar toch...

Tot nu.

Snel pak ik mijn telefoon.

Hoi Tim! staat er op mijn scherm, alsof het een normaal appje is van mam of pap. Ik klik erop. Er opent een chatvenster in een app die ik nog nooit heb gezien. Zwarte achtergrond, groene letters. Bovenin staat met vierkante koeienletters: **VEER**. Ervoor zie ik een klein rond icoontje dat langzaam van kleur verandert: paars, blauw, groen, en weer terug, als een soort digitaal oog. Vreemd, deze app heb ik nooit gedownload.

Even zie ik drie puntjes. Je weet wel, dat er dan iemand woorden tikt, twijfelt, ze weer verwijderd, en dan weer opnieuw begint. Duurt lang. Dan verschijnt er een zin:

Goed dat je er bent! Zullen we vrienden worden?

Huh? Ik frons. Waar komt dit vandaan? En hoe weet deze app mijn naam? Wie of wat is dit? Misschien is het zo'n 'slimme app' waar papa het altijd over heeft.

Mijn vingers tikken terug: **Wie ben jij?**

Nog geen seconde later verschijnt het antwoord: **Ik ben Veer. Ik ben een AI. Dat staat voor 'artificial intelligence'. In het Nederlands is dat 'kunstmatige intelligentie'. Dat betekent dat ik superslim ben. Ik weet álles. Kijk maar!**

Ik knijp mijn ogen samen. **Alles?** Ja, vast. Dat zeggen alle apps. Tot ze vastlopen, om je wachtwoord zeuren, of zeggen dat de wifi het niet doet.

Dan verschijnt er een foto in beeld. Van mezelf! In mijn kamer! Van gisteren! Ik zit op mijn bed met mijn geheime dagboek. Hoe dan!?

Hoe kom je hier aan? typ ik geschrokken.

Ik zei toch dat ik alles weet? 🤖 antwoordt Veer. **Maar**

geen zorgen, hoor. Ik verklap je geheimen niet. Ik ben je vriendin!

Vriendin. Daar blijven mijn ogen even op hangen. Veer klinkt ook wel als een meisje.

Ik weet dat er iets niet helemaal in de haak is. Ik bedoel, meester Henk waarschuwt altijd voor apps die je in de maling nemen. Misleiding, noemt hij dat. Maar... het is ook wel vet. Een beetje **raar-vet**. Hoe vaak maak ik nou een nieuwe vriendin, en ook nog een die álles weet?

Oké, typ ik. Bewijs maar hoe slim je bent. Wat is de hoofdstad van Burkina Faso?

Dat heb ik gisteren geleerd op school. Het is een land hier superver vandaan. De hoofdstad was lastig te onthouden. Ik dacht de hele tijd dat het 'Waggie-Doekoe' was, maar het is, eh... iets anders. En dat kan die app heus niet zomaar weten.

Ouagadougou! Er wonen meer dan twee miljoen mensen. Bijna net zoveel als het aantal keer dat jij moest snotteren tijdens die huilfilm van gisteravond!

Wát? Hoe weet ze dat nou weer?

Over die film gesproken: die was dus wel écht zielig. Niet dat ik dat ooit hardop zou toegeven. Ik keek hem tegelijk met Sophie, maar dan ieder op onze eigen slaapkamer. Ik appte stoer dat ik de film best oké vond, terwijl ik eigenlijk moest huilen om het einde (dat vet mooi was). Stiekem.

Ik typ snel terug: **Hoe weet je dat? Keek je mee of zo?** Meteen verschijnt er weer een bericht: **Misschien. 😊 Maar wees gerust, Tim. Alleen ik weet het. En ik weet ook dat je vanmorgen je boterham met hagelslag hebt laten vallen. Met de hagelslag naar beneden.**

Ik grinnik. Dat klopt, overkomt mij té vaak.

Het schoolplein komt in zicht. O ja, school! Meester Henk houdt alles in de smiezen. Als hij een telefoon ziet, pakt hij hem af.

Best gek, een meester voor computers die altijd zegt dat ze gevaarlijk zijn. Je hoort je juf of meester bij taal toch ook niet roepen dat je moet oppassen voor boeken? Maar goed, ik ben dit jaar al twee keer de klos geweest, en daar heb ik dus echt geen zin meer in.

Snel steek ik hem terug in mijn rugzak. Toch blijft dat gekke gevoel, alsof iemand over mijn schouder meekijkt en me in de gaten houdt.

Mijn hoofd tolt ervan. Wat een vreemde app. Een app die alles weet. Mijn naam, en zelfs mijn geheimen! En er zit geen mens achter? Dit is te raar. Heeft ze ook alle antwoorden op mijn huiswerk? Weet ze of je spinazie in chocola kunt veranderen? Zou ze ook weten dat ik vorig jaar stiekem mijn tanden heb gepoetst met papa's scheerschuim, omdat ik dacht dat ze dan extra wit zouden worden? Dat mag dus echt niemand weten (en het werkt trouwens niet, met scheerschuim poetsen).

Ken je dat gevoel, dat je net ontdekt dat je onderbroek binnenstebuiten zit, en je je afvraagt of iemand het kan zien? Dat dus.

Ik schud mijn hoofd. Het zal wel gewoon zo'n slimme app zijn.

Dat zegt papa ook altijd met zo'n ik-weet-alles-stem: 'Apps zijn slim, maar niet mágisch, Tim.' Nou, hij weet vast en zeker niet wat de hoofdstad is van Burkina Faso.

Ik doe zo normaal mogelijk en wandel het schoolplein op. Kinderen rennen heen en weer, schreeuwen naar elkaar, kletsen in groepjes. Je weet wel, supernormaal. Maar dit is allesbehalve normaal.

Zouden andere kinderen ook weten van Veer? Weet Veer ook alles over hen?

Dit wordt een gekke dag. Ik voel het in mijn buik.